

Н. Козак –
студентка спеціальності «журналістика»
Національного університету
«Львівська політехніка»
Науковий керівник: ст. викладач кафедри української мови
Голубінка Н.І.

МЕТАФОРА В МОВІ ЖУРНАЛУ «УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖДЕНЬ» У 2014-2015 рр.

Журналістика постала з необхідності поширення значущої для суспільства інформації. Вона довела свою спроможність забезпечувати саморегулювання суспільства, міцно увійшла до механізмів суспільного самоуправління, стала одним з найважливіших суб'єктів соціального управління.

Мову ЗМІ традиційно розглядають як окремий підстиль публіцистичного стилю, хоча існує тенденція до виділення її в окремий функціональний стиль. Визначальною ознакою засобів масової інформації є вдале поєднання логізації викладу із емоційно-експресивним забарвленням, тому мова ЗМІ характеризується доступністю, полемічністю викладу, образністю, експресивністю та афористичністю. Мові ЗМІ притаманні стилістичні риси художнього, офіційно-ділового та наукового стилів. До лексичного фонду ЗМІ входить нейтральна, а також стилістично і функціонально забарвлена лексика, яка вживається з певною метою або для посилення стилістичного ефекту. Так, у публіцистичному стилі художні засоби застосовуються набагато ширше, ніж, наприклад, офіційно-діловому чи науковому.

Сучасні мас-медіа швидко та ефективно доносять інформацію до різних категорій населення, забезпечуючи доступність сприйняття. Одним із популярних видань, де відображено події сучасного буття, є суспільно-політичний журнал «Український тиждень». Він виходить щотижнево, починаючи з 2007 року, та пропонує читачам детальний огляд ключових політичних, економічних та соціальних подій, що відбуваються на території України та в усьому світі. Видання орієнтоване на освічених людей, які цікавляться бізнесом та політикою, а також на викладачів та студентів вищих навчальних закладів країни, держслужбовців і керівників підприємств різної сфери діяльності. Як і в більшості сучасних мас-медіа, «Український тиждень» використовує метафоричну мову як один із найпотужніших засобів впливу на масову свідомість.

Оскільки журналістика, як правило, дуже обмежена просторово-часовими рамками метафорична мова дозволяє стисло і доступно висловити складні ідеї.

Метафора – один із основних тропів поетичного мовлення. У метафорі певні слова та словосполучення розкривають сутність одних явищ та предметів через інші за схожістю чи контрастністю.

У проаналізованих текстах журналу «Український тиждень» засоби увиразнення, зокрема метафора, скоріш належать до винятку, ніж до правила. Образи журналістських статей майже завжди обдумані, штучно створені, представляють собою результат свідомої творчості.

Заголовок – перше, що привертає увагу читача. Метафора часто з'являється в заголовках та підзаголовках статей задля посилення цікавості у реципієнта: «Як компроміс із тоталітарним та колоніальним минулим загнав країну в глухий кут» [Лосєв І., №14, 2013], «Так віщують зорі» [№14, 2013], «Спекотне Мехіко приваблює туристів увесь рік» [Москалець О., №14, 2013].

Основна властивість метафори – образність, орієнтація на адресата, на його здатність не тільки розгадати її, але й оцінити образ, що лежить в основі: «Задекларувати боротьбу з корупцією і розпочати люстрацію було не надто й складно: вогонь по штабах не так зачіпає інтереси мас, як «голодний» бюджет чи нові 30-відсоткові податки» [Крапивенко Д., №51, 2014], «Така система пожирає все здорове, молоде й патріотичне, аби не було розвитку СБУ. Все для того, щоб система на кожному етапі могла натиснути кнопку «стоп» [Малко Р., №51, 2014], «Рішення звичайно застрягали в нескінченних бюрократичних коридорах влади» [Лосєв І., №51, 2014].

Метафору застосовують, щоб глибше усвідомити контрастність та паралелізм: «Тиха паніка задає тон великої політики» [Лазарева А., №46, 2015], «Для мене, принаймні теоретично, людський розум не терпить порожнечі, як не терпить її і природа» [Ворожбит О., № 51, 2014].

Часто метафора покликана створити психологічну напругу читача та передати емоційне забарвлення тексту: «Але страх є. Нехай і не визнаний, загнаний у найглибші закапелки підсвідомості» [Лазарева А., №46, 2015], «Горе засліплює» [Лазарева А., №46, 2015].

Існує багато засобів створення емоційного забарвлення слів та виразів, але найбільш продуктивним вважається асоціативно-образне переосмислення значень, в основі якого лежать тропи. Найголовніша роль, як найпростішому композиційному прийому, належить метафорі. Вона безпомилково сприймається реципієнтами й підсилює образний

сигнал. Креативна сила метафори здатна сумішати несумісне, образно виявляти нові якості об'єкта та створювати нові сенси понять.

Список використаних джерел

1. Грицай І. С. Засоби масової інформації як окремі підстиль публіцистичного стилю [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kamts1.kpi.ua/node/1008> (08.06.2014)

2. Журналістика [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://uk.wikipedia.org/wiki/Журналістика> (20.01.2018)

4. Метафори [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://uk.wikipedia.org/wiki/Метафора> (22.10.2017)

3. Метафорично-образні засоби розважально-мистецького характеру, в друкованих мас-медіа [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://referat-ok.com.ua/kulturologiya-ta-mistectvo/metaforichno-obrazni-zasobi-rozvazhalno-mistetskogo-harakteru-v-drukovanih-mas-media>

5. Особливості перекладу метафор у художньому творі Артура Хейлі «Аеропорт» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://referat911.ru/Pedagogika/osoblivost-perekladu-metafor-u-hudozhnomu/116583-1980623-place3.html> (23.04.2013)

6. Український тиждень [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://journals.ua/business/ukrainskiy-tyzhden/>

Ю.Курочкіна –

студентка Харківського національного університету
імені В.Н.Каразіна

*Науковий керівник: старший викладач кафедри політології,
кандидат політичних наук Авксент'єв А.О.*

ВПЛИВ ІНТЕРНЕТ-ЗМІ НА ГРОМАДСЬКІСТЬ: ЕКСПРЕС-АНАЛІЗ СУДОВОЇ СИСТЕМИ ХАРКІВЩИНИ НА ОСНОВІ МОНІТОРИНГУ ЗМІ ЗА 2017 РІК

В даному огляді судової системи Харківської області ми проводимо моніторинг семи засобів масової інформації (ЗМІ) Харківщини щодо висвітлення ними основних подій у судовій сфері за 2017 рік. Даний період виявився повним на інформаційні приводи, що прикувало увагу медіа до судових процесів у Харкові та області. В умовах